

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 57. — ŠTEV. 57.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 10, 1922. — PETEK, 10. MARCA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

LIMERICK SMATRA INVAZIJU ZA ŠALO

KLJUB TEMU PA OBSTAJA ŠE VEDNO NEVARNOST TRAGEDIJE. — ODLOČILNI KORAK SE BLIŽA. — OBE STRANKI STA MIRNI. — NASPROTNIKI POGODBE NIMAJO NOBENEGA DELA. — STALIŠČE REDNEGA VOJAŠTVA.

Limerick, Irsko, 9. marca. — Razven v slučaju, da bodo vprizorili ustaški člani irske republikanske armade kako agresivno gibanje, bo njih zasledenje Limericka najbrž prešlo v zgodovino kot dogodek, ki bo v svojem bistvu podoben pohodu francoskega kralja na gric in zopet z njegova nazval. Prebivalci Limericka samega so pripravljeno smatrati celo invazijo svojega mesta za šalo.

Vsa mirovna pogajanja so se za enkrat izjalovila, a ob istem času tudi ni bilo zapaziti nikakih vojnih naporov. V splošnem prevladuje mnenje, da bo prišlo še danes do odločilnih korakov, čeprav za enkrat ni še znano, v čem da bodo obstajali. Če bo invazija mirno potekala, se jo bo smatralo za komedijo, a pri tem se ne sme pozabiti, da je bila postavljena pozornica za tragedijo.

Nasprotniki pogodbe, ki so prihrumeli v mesto ter zasedli vse javne hotele, nimajo dejanski nobenega dela. Postopajo semintja in vsa glavna poslopja, ki so bila zasedena, so zastražena s stražami, ki so dobro oborožene. V splošnem pa je videti, da so to kaj miroljubni ljudje.

Mestni župan, ki je znan kot srčan republikanec, je sklenil obiskati Eamon de Valero ter se

RAZVELJAVLJENJE UVOZNIH PRISTOJBIN ZA ŽIVILA.

Varšava, Poljska, 8. marca. — Vse importne pristojbine za živila, obično in čevlje so bile preklicane za dobo šestih tednov potom dekleta, kojega namen je znižati življenske stroške.

HOČERKA DRŽAVNEGA TAJNIKA SE JE ZAROCILA.

Washington, D. C., 9. marca. — Državni tajnik Hughes in njegova žena sta včeraj zvečer objavila zaroko Katarine Hughes z Chauncey L. Waddellom. Njen zaročenec je bil v avijatiški službi Združenih držav tekom svetovne vojne.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Vselej so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:	
Razpoložna na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.	
300 kron \$1.30	1,000 kron \$ 4.10
400 kron \$1.70	5,000 kron \$20.00
500 kron \$2.10	10,000 kron \$39.00

Glasom narodne ministrstva za pošte in telegraf v Jugoslaviji je sedaj mogoče tudi nakazovati zneske potom pošte edinele v dinarjih; za vsake štiri kune bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kuno ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasledeno ozemlje:	
Razpoložna na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.	
50 lir \$ 3.20	500 lir \$28.00
100 lir \$ 6.00	1500 lir \$55.00
300 lir \$17.40	

Nemška Avstrija:
Razpoložna na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji sumo ameriške denarje. Naše pristojbina za vsako posamezno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; in za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čekte in pošljemo ameriške denarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se velokrat nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Mi računamo po ceni izdane čisto kot nam postojni dolar doje v roko. Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic izdajamo nakazila izredno ugodne pogoje, ki bodo veliko koristni za vse, ki se hočejo poslužiti naše banke.

Denar nam je postati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 32 Cortlandt St., New York (Advertizement)

OKRADEL SOJETNIKA.

Chicago, Ill., 8. marca. — Fred Walker iz Detroita je bil obsojen na devetdeset dni zapora v korekcijski hiši, ker je ukradel aro nekemu Harry Snyderju, s katerim je bil zaprt skupaj v eni celici v tukajšnjem policijskem poslopju. Synder je pograbil svojo uro, katero so nato našli, privezano na nogo Walkerja.

UMOR INDIJANSKEGA GLAVARJA.

Miami, Fla., 8. marca. — Jack Tigertail, glavarja Seminole Indijancev, so našli umorjenega včeraj v neki indijanski vasi. Prestreljen je bil skozi sree. Tigertail je bil splošno znana oseba v Miami ter so ga poznali tudi številni izletniki iz severnih držav.

ČETE, KI SO BILE NA IRSKEM, POSLANE V INDIJO.

Washington, D. C., 9. marca. — Ameriška komisija, ki se zavzema za samostojnost Indije, je dobila brzojavko, da so dospete v Indijo angleške čete, ki so bile pred kratkim poklicane z Irskega.

Iz vsega tega je razvidno, da namerava Anglija z orožjem streli "pasivni odpor" Indijcev.

ALABAMSKI MAJNERJI BODO ZAŠTRAJKALI.

Birmingham, Ala., 9. marca. — Člani United Mine Workers v Alabami so glasovali za štrajk, ki se ima pričeti dne 1. aprila.

Slika nam kaže Michaela Collin sa, predsednika Sinnfeincev in amona de Valero, bivšega provizorčnega predsednika irske republike.

KATERIM NARODOM BO AMERIKA POMAGALA

Narodi, ki ne bodo hoteli omejiti oboroževanja, ne bodo dobili nobene podpore.

Washington, D. C., 9. marca. — Združene države bodo v bodočnosti pomagale le takim deželam, ki so pokazale voljo, oziroma jo bodo pokazale, da hočejo same sebi pomagati.

Naša vlada bo evropske države takorekro prisilila, da se bodo vrstile k normalnosti.

To je pravi pomen note, ki jo je poslal državni tajnik Hughes v Rim.

Združene države prav dobro vedo, da se mora Evropi odpomoči v gospodarskem oziru. To so že večkrat jasno poudarile. Naša vlada si ničesar bolj ne želi kot gospodarske preobnove Evrope.

Nobene pomoči pa ne sme upati od Amerike država, ki ne bo hotela razorožiti svojega vojaštva.

Amerika bo pazno zasledovala gibanje v Evropi. Vsak narod, ki jo bo prosil za pomoč, bo vprašala: — Kaj si že storil dosedaj, da si sam opomoreš?

POGON NA KRŠILCE VOLSTEADOVE POSTAVE.

Louisville, Ky., 9. marca. — Zvezni agentje so vprizorili pred par dnevi splošen pogon na butelgarje. Pogon je bil precej uspešen.

Aretirali so osemdeset možkih in eno žensko.

KAJ PRAVIJO STAROSLOVCI.

London, Anglija, 9. marca. — Saloma je bila akrobatka, ne pa plesalka v modernem smislu besede, — je izjavil George Druce iz Oxforda v nekem predavanju, katero je imel pred kraljevim staroslovskim društvom.

Na temelju izjav in izpoved starih pisateljev je dokazal, da ni bila Saloma plesalka, pač pa navadna akrobatka, koje glavna umetnost je obstajala v tem, da je znala zvijati svoje čedno telo. (Tudi pridobitev za znanost.)

NEMŠKA PRINCESA IN ZAKONSKI MOŽ

Zaljubljen je bila v nemškega barona ter je to pred sodiščem povsem odkrito priznala.

Berlin, Nemčija, 9. marca. — Danes se je vršila pred tukajšnjim civilnim sodiščem jako zanimiva pravda. Grofica Plettenberg je tožila svojega moža za ločitev z akona. Rekla je, da je zanemarjal svoje zakonske dolžnosti ter posvečal več pažnje ženi Eithela Fridricha, sinu nemškega cesarja, kot pa svoji ženi.

Za pričo je bila poklicana tudi princeza.

Sodnik jo je vprašal: — Ali prisežete, da je ta izjava resnična?

Princeza se je zasmejala rekoč: — Seveda je resnična. To pričsem z največjim veseljem.

Sodnik je bil ves presenečen. Posvaril je princezo, da se mora v sodišču dostojneje obnašati.

Sodnik je prečital tudi pismo, katerega je pisal obdolženka baronu Plettenbergu.

Pismo se glasi:

— Sam dobro veš, da nočem imeti ničesar z možem, s katerim sem poročena. Meni in tebi je pa življenje že toliko dobrega naklonilo.

Baronica je izpovedala, da je bila princeza včasih po več ur v njenem domu ter se zabavala z nje nim možem.

Princeza se je seznanila z grofom Plettenbergom, ko je bil on še adjutant njenega očeta.

PROHIBICIJA IMA ŠE VEDNO VELIKE ZAGOVORNIKE.

Albany, N. Y., 9. marca. — Čim večja in čim bolj splošna je reakcija proti sedanjim strogi prohibiciji, tem bolj zakrknjeni in nedostopni so njeni pristaši, kar je nasprotnikom prohibicije edinele v korist.

Senat države New York bo sprejel takozvano "triplet" prohibicijsko postavko, ki bo dovoljevala vsaki posamezni, še tako zanikrni občini, uveljaviti svoje lastne prohibicijske odredbe ter delati s tem zgago številnim ljudem, ki niso imeli nikdar prilike seznaniti se s tozadevnimi občinami.

Na temelju teh postavb bo imel šerif ali krajevni brič kakega malega gnezda v državi pravico ustaviti vsak avtomobil ter ga preiskati, če vozi s seboj kako prepovedano pijačo. To je seveda nasilje prve vrste ter nasprotuje vsemu smislu ustave Združenih držav, a prohibicijski fanatiki, ki se ne morejo ničesar opraviiti, so zbesneli ter hočejo uveljaviti dolebo, ki se rogajo vsakemu zdravemu razumu.

Gotova stvar je, da bo sprejeta tozadevna zakonodaja tako v višji kot nižji zbornici newyorške zakonodaje.

DANTE JE IMEL NEZAKONSKEGA SINA.

Rim, Italija, 9. marca. — Profesor Corrado Ricci, znani strokobjak glede Danteja, je objavil, da je imel Dante nezakonskega sina. Na svetlo je namreč spravil dokument, katerega je našel profesor Francesco Luiso v državnih arhivih v Lucea. Ta dokument je bil datiran z dnem 21. oktobra 1308.

Dokument pripoveduje v Giovanni-ju, sinu Dante Alighieri-ja iz Florence. Ker je znano, da ni obstajal ob onem času noben drugi človek, ki se bi imenoval na tak način in ker so imeli sinovi Danteja povsem druga ime, sklepa profesor Ricci, da je moral biti Giovanni naravni sin slavnega italijanskega pesnika, George-om.

NOVI "GOVERNER" REŠKEGA MESTA

ZDRUŽENE STRANKE NA REKI SO PROGLASILE GIURIA-TIJA REŠKIM GOVERNERJEM — BIL JE PREJE PRIBOČNIK D'ANNUNZIJA. — VLADA ZDRUŽENIH DRŽAV VIDI POLITIKO V EKONOMSKI KONFERENCI, KI SE BO SEŠTALA V GENOVI. — POJASNILO HUGHESA.

Reka, 9. marca. — Italjanske stranke, obsegajoče fašiste, nacionaliste, republikance in klerikalce, ki izjavljajo, da predstavljajo večino prebivalstva prostega mesta Reke, so izvolile Giovanni Giurati-ja, prejšnjega načelnika kabineta pod vlado Gabriela D'Annunzio, načelnikom nove provizorične vlade v reški prosti dravi, sledeč odstopu vlade Zanelli-ja.

To svojo odločitev so sporočile strankam Zanelli-ja in Gottardi-ja, ki predstavljajo normalno tri četrtine glasov v prosti reški državi in sicer v naslednjem ugotovili: — V namenu, da damo mestu Reki trajen mir po številnih zadregah, da nanovo ustanovimo trgovino in promet v našem pristanšču pod našo novo veliko materjo Italijo, so smatrali zastopniki vseh političnih strank, ki so imele dosedaj večino med prebivalstvom mesta, za bistveno potrebno, da izroče provizorično vlado mesta človeku, ki je vzvišen nad vse krajevne spore.

— Vseled tega smo poverili vlado Giovanni Giurati-ju, s popolno polno močjo, da izbere kot svoje sodelavce one reške meščane, katere smatra najbolj kompetentnim za njih naloge.

Niti italjanska vlada, niti Zanelli ali Gottardi in stranki teh dveh nista dosedaj vprizorili nikake akcije glede te objave.

Washington, D. C., 9. marca. Ker je mnenja, da se je izključilo vprašanja, ki jo delajo ne v glavnem ekonomsko konferenco, temveč preje konferenco političnega značaja, pri kateri ne more na uspešen način sodelovati, je ameriška vlada odklonila povabilo, da se vdeleži mednarodne ekonomske in finančne konferen-

ce, ki se bo seštal v Genovi naslednjega meseca.

Odklonitev je bila vsebovana v poslanici. Katero je včeraj poslal državni tajnik Hughes italjanskemu poslaniku Ricci-ju, ki je tudi predložil ameriški vladi povabilo, s soglasno z resolucijo, sprejeto od zavezniških vlad na konferenci v Cannes.

Poslanica, ki je bila objavljena včeraj zvečer, povdarja željo ameriškega naroda, da pripomore na primeren način k ekonomski restavraciji Evrope, vendar pa ugotavlja, da se ne more ameriška vlada iznebiti svojega prepričanja, da se ne sme po nepotrebnem

zabavati v evropske politične zadeve in evropska politična vprašanja.

Poslanica dostavlja, da kažejo vsa znamenja, da so bila izključena iz programa vprašanja, brez kojih zadovoljive rešitve morajo še nadalje obstajati glavni vzroki ekonomskih nemirov.

— Brez ustanovitve bistvene produktivne baze v Rusiji, — se glasi v poslanici, — je vlada Zdr. držav prepričana, da so vsa razmišljanja o ekonomskem oživiljenju brezplodna. Dalo se je konečno izraziti prepričanju, da kaj takega ni mogoče zagotoviti, dokler bi ne pričeli s primerno akcijo oni, ki so v glavnem odgovorni za sedanjí ekonomski nered v Rusiji.

KAJ BO S STAVKO AMERIŠKIH PREMAGARJEV?

Washington, D. C., 9. marca. Premogarski baroni in unijski voditelji 25. okraja so se danes posvetovali glede določitve nove plačilne lestvice. Zastopniki premogarjev so rekli, da zaenkrat še ne morejo skleniti nobene pogodbe.

Zatem je bila konferenca odgojena.

Delavski tajnik Davis je na po-večje predsednika Hardinga pozval obe stranki, naj se sporazumeta ter naj tako odpravita pretečo nevarnost štrajka.

OBREGON VNDAR BOLAN.

Mexico City, Mehika, 9. marca. Ker je dospel v tukajšnje glavno mesto dr. William Mayo, iz Rochester, Minn., so se iznova pojavile govorice, da mora predsednik Obregon podvreči operaciji na svoji desni roki, ki ni bila nikdar popolnoma ozdravljena iz-za časa, ko je bila poškodovana v bitki pri Celaju, leta 1914.

V spremstvu dr. Mayo se je nahajalo več zdravnikov iz Združenih držav ter se oficijelno izjavilo, da namerava zdravnik v glavnem preiskati zdravstvene razmere v deželi.

Posiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vboščje za vsako naše nakazilo izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumeno s tem ne bomo napravljali več razposiljati dosedaj običajnih obvestil z označbo dneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnje pošte. Mesto tega obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 5. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbira in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali prejeto potrdilo oziroma kakorhitro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Frank Sakser State Bank.

KONEC STARE ROMANCE.

Rochester, N. Y., 9. marca. — S smrtjo Rev. McCaba iz Yorka, neke vasi v Livingston County se je končala romance, ki ima le malo primer v zgodovini. Rev. MacCab je dne 5. januarja tekočega leta praznoval svoj stoti rojstni dan.

Dne 4. aprila tekočega leta, če bo živela, pa bo praznovala ljubica njegovih mladih dni, Miss Charlotta Walker, svoj stoti rojstni dan.

Oba sta se hotela poročiti v svoji zorni mladosti, a sta opustila nameno, ker je bil Rev. MacCab preslab. Ostala pa sta intimna prijatelja skozi celo življenje.

LENIN POJDE V GENOVO.

Moskva, Rusija, 8. marca. — Nikolaj Lenin je po dolgem počitku na deželi včeraj govoril pred kongresom kovinarskih delavcev ter dal pri tem izraza želji, da gre osebno v Genovo ter se sestane z ministrskim predsednikom Lloyd George-om.

